

Нинослав Станојловић
професор историје

**ВОЈНИ ГУБИЦИ ЈАГОДИНСКОГ ОКРУГА
У ДРУГОМ СРПСКО-ТУРКСОМ РАТУ 1877.-1878. ГОДИНЕ**

Апстракт: Рад је посвећен погинулим, умрлим и рањеним војницима из јагодинског краја у Другом српско-турском рату 1877-1878 године

Кључне речи: Рат Србије са Турском 1877-1878 године, Јагодински округ, војни губици

Неуспех у рату са Турском 1876-1877 године није обесхрабрио Кнежевину Србију. Српски владајући кругови дошли су до закључка да сами, без ослонаца на велике силе, пре свега на Русију, не могу решити проблем око ослобађања својих неослобођених крајев, истовремено се припремајући за нови рат са Османлијским царством.

И спољна војно-политичка ситуација ишла је у прилог избијања новог српско-турског рата, јер је одбијање Порте да прихвати Лондонски протокол, који је Турској препоручио да закључи мир са Црном Гором и одмах приступи спровођењу реформи у корист хришћанског становништва довело до заоштравања руско-турских односа и до почетка руско-турског рата 24. априла 1877 године.

На почетку рата Русије и Турске кнез Милан Обреновић обавестио је руског цара Александра II Романова да је Србија вољна да поново ступи у рат против Османлијског царства, али због материјалне исцрпљености у прошлом рату не

може то одмах да учини. Проблем је био и недостатак војне опреме и оружја, те је од Русије кнез Милан Обреновић затражио и добио новчану помоћ за довршетак ратних припрема.

Истовремено је Србија, по савету Русије, задржала оружану неутралноствршећи ужурбано војне припреме у оквиру којих је извршена реорганизација српске војске на основу искустава из прошлог рата са Турском. Министар војни пуковник Сава Грујић је повећао раније занемарену стајаћу војску у корист народне војске, која се није најбоље показала у поменутом рату. Уводи се и нова ратна формација, према којој је народна војска била подељена у две категорије – активну (јединице прве класе) и резервну (јединице друге и треће класе), а августа 1877 године комплетна српска војска делила се на пет корпуса (Моравски, Шумадијски, Тимочки, Јаворски и Дрински), сваки од по четири до пет бригада пешадије, једном артиљеријском и једном коњичком бригадом, батаљоном инжењерије и осталим деловима.

Након вишемесечних одлагања Србија је крајем новембра, извршила мобилизацију дела својих војних снага, око 120.000 војника, а 1. децембра 1877 године кнез Милан објавио је прокламацију којом је отпочео нови рат против Турске. Српска влада одредила је и циљ рата, а то је ослобођење и уједињење неослобођених крајева Србије и њено проширење према југу.¹

Према попису из 1874 године, последњем уочи српских ратова за независност, Јагодински округ, један од седамнаест на које се делила тадашња Србија, имао је 62.179 становника. Осим у окружној вароши Јагодини, у којој је било 4.424 житеља, становништво је живело у 144 села и заселака, сврстаних у три

¹ П. Опачић – С. Скоко, *Српско-турски ратови 1876-1878*, Београд 1981, стр.181-200; Ч. Попов, *Србија 1868-1878*, Историја српског народа, V-I, Београд 1981, стр.401-406

среза – Белички (49 села, 15.507 становника, седиште у Јагодини), Левачки (52 села, 19.742 становника, седиште у Рековцу) и Темнишки (43 села, 22.506 становника, седиште у Варварину). У окружном центру Јагодини осим органа округа Јагодинског и среза Беличког, налазили су се и нижа гимназија, основна мушка и женска школа, окружни суд, окружна болница, окружни лекар, инжењер и протопресвитер, пошта, телеграф, команда Јагодинске бригаде и друго.

Пред почетак српско-турских ратова Уредбом министарства војног 1874 године, у народној војсци, која је представљала основу војне организације Кнежевине Србије, успостављају се бригадне команде, које је формирала сва војска једног округа, односно сложене бригаде са називом свог округа, тако да се тада оснивају Јагодинска бригада I класе, која је обухватала обвезнике од 20 до 35 година старости, односно Јагодинска бригада II класе, у чији састав су улазили народни војници старости од 35 до 50 година. "Трећекласци" су били народни војници преко 50 година старости, али у оба рата са Турском 1876-1878 на подручју Јагодинског округа, нису мобилисани.

Поменутом мобилизацијом од 24. новембра 1877 године обухваћени су само обвезници Јагодинске бригаде I класе, док су "другокласци" остали у резерви.²

Јагодинском бригадом I класе командовао је пешадијски потпуковник Јосиф Бркић,³ начелник штаба био је пешадијски капетан II класе Сава Петковић,⁴ док је бригадир ађутант био инжењеријски поручник Вукоман Арачић.⁵ Штаб Јагодинске бригаде чинили су и бригадни свештеник Димитрије Цветковић,⁶ јереј јагодински, аудитор (војни судија) Мијајло Николић, секретар суда чачанског, бригадни казначеј (благјаник) Димитрије Славковић, рачуновођа суда јагодинског, бригадни лекар др Карло Липолд⁷, санитарски поручник, комесар бригаде Петар Џуфа⁸, трговац јагодински, комесар за хлеб Јеврем Тирић⁹, срески писар јагодински, комесар за месо Јован Маринковић, трговац јагодински, комесар за вариво и фураж Тодор Ивановић, трговац јагодински, командант магационе коморе Урош Вукићевић, трговац из Опарића и командант штабне и стројне коморе Мијајло С. Мијајловић, трговац из Јагодине.

Јагодинска бригада I класе имала је четири пешадијска батаљона (Белички, I Темнишки, II Темнишки и Левачки). Сваки батаљон имао је по четири чете од по приближно 100 људи, односно батаљон је имао око 400 војника.

Беличким батаљоном командовао је пешадисјки поручник Јован Радовић, док је народни командир био Милоје Вукојичић из Ломнице. Четовођа I

² М.Ђ. Милићевић, *Кнежевина Србија*, књ. I, Београд 1876, стр.204-207; Аноним, *Попис људства у Кнежевину Србији 1874 године*, Отаџбина, књ. 6, Београд 1881, стр. 199-201;

³ Пешадијски потпуковник Јосиф Бркић (Пожаревац, 1830-Крагујевац, 1896.)

⁴ Пешадијски капетан II класе, потоњи пуковник Сава Петковић (Мали Мокри Луг, 1849-Солун 1916)

⁵ Пешадијски поручник, потоњи генерал Вукоман Арачић (Ланиште, код Јагодине, 1850- Ужице, 1915)

⁶ Јагодински свештеник, потоњи пиротски прота Димитрије Цветковић (Јагодина, 1833-Београд 1902)

⁷ Санитарски поручник, потоњи капетан I класе Карло Липолд (Мозирје, Словенија, 1851-Београд 1905)

⁸ Јагодински трговац Петар Џуфа (Клисура, Македонија, 1837- Јагодина, 1909)

⁹ Срески писар Јаврем Тирић (Јагодина, 1831-Јагодина, 1879)

чете био је Милун Јовановић из Драгошевца, II чете Милија Јовановић из Ланишта, III чете Антоније Радосављевић из Међуреча и IV чете Радосав Јовановић из Белице.

Командант I Темнићког батаљона био је пешадијски поручник Коста Стојковић, народни командир Јанићије Пешић из Маскара, док је ађутант био Алекса Здравковић из Кукљина. Четовођа I чете био је Петар Мијаиловић из Обрежа, II чете Тимотије Маринковић из Катунa, III чете Сима М. Савић из Бачине, док је IV чету водио Филимон Миловановић из Секурича,

Командант II Темнићког батаљона био је пешадијски поручник Тимотије Ивковић¹⁰, народни командир Јован Маринковић из Парћана, а ађутант Стеван Мијаиловић из Велике Дренове. Четовође су била Милош Стојановић из Јасике (I чета), Јевта Момировић из Лазаровца (II чета), Илија Петковић из Велике Дренове (III чета) и Јевта Милићевић из Мијајловца (IV чета).

Левачким батаљоном командовао је пешадијски поручник Радоје Марић, народни командир био је Андреја Вулетић¹¹ из Ратковића, а ађутант Љубомир Павловић, такође из Ратковића. Четовођа I чете био је Милосав Брашић из Опарића, II чете Марко Живановић из Доброселице, III чете Јован Матовић из Велике Пчелице и IV чете Милан Ристић из Вукмановца.

Осим четири пешадијска батаљона Јагодинска бригада I класе имала је лаку батерију, под командом артиљеријског потпоручника Живка Петровића, која је бројала око 150 артиљераца, ескадрон коњице, под командом коњичког потпоручника Вељка Десимировића, са око 120 коњаника, пионирску чету са око 150 инжињераца, под командом инжињеријског поручника Јована Цветковића, санитарску чету, са око 80 војника болничара, под командом бригадног лекара санитарског поручника Карла Липолда и занатлијски, односно интендантски вод, сваки са по педесетак војника у саставу, подређеним бригадном комесару Петру Џуфи. Ако овом броју обвезника додамо и стотинак коморција, долазимо до приближног бројног стања Јагодинске бригаде I класе, које је износило око 2.300 војника.¹²

Јагодинска бригада I класе била је са Ћупријском, Крушевачком, Чачанском и Алексиначком бригадом I класе, као и са Крушевачком бригадом II класе, једним батаљоном инжињерије, пет ескадрона коњице и осам батерија артиљерије - укупно 16.715 и 46 топова, у саставу Моравског корпуса, којим је командовао пуковник Милојко Лешјанин. Поменути корпус, који је био концентрисан у долини Мораве, око Алексинца, имао је задатак да у почетку операција блокира Ниш са северне и западне стране, овлада долином реке Топлице и пресече везе турских снага у Нишу са Приштином, Лесковцем и Врањем.

¹⁰ Пешадијски поручник, потоњи капетан I класе Тимотије Ивковић (Буковац, код Деспотовца, 1851-Крагујевац 1908)

¹¹ Земљоделац Андреја Вулетић (Ратковић, 1828-Ратковић, 1893)

¹² Врховна команда српске војске, *Рат Србије са Турском за ослобођење и независност 1877-78. године*, Београд 1879, стр. 46-71, 160-166; *Шематизам српске дејствујуће војске у рату са Турском 1877-78*, Београд, 1879, стр. 211-212; П. Опачић-С.Скоко, н.д., стр.208-209; С. Ратковић-Костић, *Српска народна војска уочи српско-турских ратова од 1876 до 1878. године*, Ибарска војска у српско-турским ратовима од 1876 до 1878. године, (зборник радова), Чачак 1997, стр. 91-101

У овом рату Јагодинска бригада I класе, као део Моравског корпуса, видније је учествовала у борбама за ослобађање Ниша, које су трајале од 3. до 28. децембра 1877. године и у бојевима око турских утврђења на Самокову и Самоковском вису, од 11. до 22. јануара 1878. године.

Овом приликом нећемо се подробније бавити ратним ангажманом ове јединице у наведеним великим биткама, јер је то засебна тема, него ћемо предочити војне губитке, како народних војника из Јагодинске бригаде, тако и губитке стајаћих војника, који су били у другим бригадама српске војске, а родом су из Јагодинског округа.

У поменутих борбама за ослобођење Ниша погинуло је 120 српских војника, а рањен је 791 ратник. Из Јагодинског округа у борбама код Ниша, 20. децембра 1877 године погинула су 3, а рањена 24 војника. У вишедневним борбама код Самокова погинуо је 121 војник, рањено 757, а нестало 90 српских војника. Од овог броја из Јагодинског округа било је 16 погинулих, 106 рањених и 49 несталих војника. За ове нестале војнике, касније се испоставило да су заробљени 17. јануара 1878 године и одведени у Малу Азију. Исте године, 7. маја, вратило се у Србију њих 19, док је 30 војника из јагодинског краја умрло у ропству.

Код Самоковског вуса 22. јануара 1878 погинуло је 42, а рањено 342 и нестало 14 српских војника. Из Јагодинског округа погинуло је 7, а рањено 89 војника, док несталих није било. Овом броју погинулих треба додати и једног стајаћег војника припадника Рудничке бригаде I класе, родом из Јагодинског округа, страдао у борбама за ослобођење Пирота и двојицу војника који су погинули за време примирја. Такође је за време примирја рањено два војника из јагодинског краја.

Примирје, које су Русија и Турска потписале 19. јануара 1878 године и по коме су требале да престану операције на српско-турским ратиштима, ступило је на снагу након неколико дана.

За време и после рата умрло је у војним и цивилним болницама 83 војника из Јагодинског округа. Највише их је умрло у Великој нишкој војној болници – 27, потом у III пољској болници Шумадијског кора – 16, док је у I пољској болници Моравског кора умрло 14 војника. У IV пољској болници Моравског кора умрло је 12, крушевачкој болници – 6, етапној болници у Прокупљу – 3, резервној парафинској болници – 2, док је у II пољској болници Шумадијског кора, ћупријској болници и II пољској болници Моравског кора, умро по 1 војник. Овом броју треба додати и 30 војника из Јагодинског округа умрлих у турском ропству.

Највише војника умрло је од запаљења плућа, трбушног тифуса и богиња. Сан Стефанским миром од 19. фебруара 1878. и његовом ревизијом, потписаном на Берлинском конгресу 31. јула исте године, Србија је добила независност и територијално проширење.

У Другом српско-турском рату 1877-1878 године Србија је имала 718 погинулих, 154 несталих, 2.997 рањених и 1.556 умрлих војника. Из Јагодинског округа погинуло је 29, рањено 221 и умрло по болницама и у ропству 113 војника.

Највише погинулих војника било је из Темнићког среза – 14 (Велика Дренова, Мала Дренова, Варварин по 2, Јасика, Бела Вода, Коњух, Страгари, Љубава, Поточац, Кукљин и Залогојевац по 1), Левачког среза – 12 (Сибница и

Сиљевица по 2, Велика Крушевица, Пољна, Кавадар, Лепојевић, Пчелице, Дулене, Рајинац и Рековац по 1), док је Белички срез имао 3 погинула (Трешњевица – 2 и Доњи Јовац – 1).

Највише рањених војника било је из Темнићког среза – 98 (Кукљин – 14, Бела Вода – 9, Милутовац – 5, Катун, Бачина, Крушевица, Јасика, Коњуси, Велика Дренова и Брајковац по 4, Обреж, Залогојевац, Поточац, Љубава, Крвавица и Селиште по 3, Парцани, Рашевица, Маскар, Варварин, Падеж, Бошњани, Каменари, Шанац и Глобари по 2, Доњи Крчин, Страгари, Својново, Мала Крушевица, Секурич и Тољевац по 1), Левачког среза – 89 (Мала Дренова – 9, Медвеђа – 8, Пчелице и Велика Крушевица – 6, Опарић, Пољна, Рековац и Сиљевица по 5, Риљац – 4, Грабовац и Мала Сугубина по 3, Цикот, Вукмановац, Течић и Сибница по 2, Богалинац, Ломница, Баре, Урсуле, Рајинац, Прњавор Каленићки, Доњи Дубич, Божуревац, Лепојевић, Велика Сугубина, Ратковић, Доња Сабанта, Горња Сабанта, Кавадар, Мотрић, Калудра, Мијаиловац, Рујишник, Планиница, Дулени, Надрље и Жупањевац по 1), док је Белички срез имао 30 рањених (Ракитово – 11, Пањевац – 7, Вољавче, Врановац, Винорача и Шантаровац по 2, Ланиште, Драгоцвет, Лоћика и Бунар по 1). Окружно место Јагодина имало је 4 рањеника.

Од укупног броја умрлих војника по болницама највише њих било је из Темнићког среза – 29 (Коњух, Рашевица и Страгари по 3, Беле Воде, Секурич, Крушевица и Кукљин по 2, Мала Крушевица, Залогојевац, Јасика, Љубава, Маскар, Орашје, Гавез, Обреж, Пајковац, Падеж, Милутовац и Велика Дренова по 1). Из Левачког среза умрло је њих 25 (Пчелице и Ратковић по 3, Доњи Дубич, Тећич и Медвеђа по 2, Доња Сабанта, Цикот, Пољна, Слатина, Лободер, Вукмановац, Мала Дренова, Превешт, Сугубина, Сибница, Опарић, Дулени и Риљац по 1), док је Белички срез имао 22 умрла војника (Бунар и Мајур по 3, Ланиште – 2, Белица, Драгошевац, Праћина, Трешњевица, Јовац, Трнава, Шантаровац, Лоћика, Сиоковац, Доње Штипље, Рибник, Рибаре, Доњи Рачник и Буковче по 1). Из вароши Јагодине умрло је 7 војних обвезника.

Од војника умрлих у ропству – 30, из Темнићког среза било је њих 21 (Обреж – 7, Милутовац и Рашевица по 3, Бела Вода – 2, Својново, Крушевица, Шанац, Срње, Лазаровац и Селиште по 1), а из Левачког среза њих 9 (Богдање – 3, Мала Дренова и Мијаиловац по 2, Медвеђа и Рујишник по 1).

Учешће и гибици војника Јагодинског округа у Другом српско-турском рату 1877-1878 године представљају сегмент из тог великог ратног сукоба. Великог, не само по српским победама, него више по његовим последицама, конкретизованим у одлукама Сан Стефанског, односно Берлинског мировног уговора.

У наставку изнећемо спискове погинулих и умрлих војника из Јагодинског округа у Другом српско-турском рату.

Погинули војници из Јагодинског округа

1. Редов Вићентије Арсенијевић из Сибнице, стојећи војник Рудничке бригаде I класе, погинуо 15. децембра 1877. пред Нишором, код Пирота.
2. Водник Јован Стевановић из Велике Крушевице, погинуо 28. децембра 1877. под Виником, код Ниша.
3. Редов Тома Стаменковић из Јасике, погинуо 28. децембра 1877. под Виником, код Ниша.
4. Водник Стеван Спасојевић из Беле Воде, погинуо 28. децембра 1877. код Хума, близу Ниша.
5. Редов Василије Павловић из Велике Дренове, погинуо 16. јануара 1878. код села Високи.

Погинули код Самокова 17. и 19. јануара 1878.

6. Редов Љубомир Стевчић из Пољне.
7. Редов Павле Обрадовић из Сибнице.
8. Редов Милутин Миловановић из Сиљевице.
9. Редов Милосав Милојевић из Кавадара.
10. Редов Стојадин Милосављевић из Коњуха.
11. Редов Димитрије Томић из Велике Дренове.
12. Редов Мика Лазић из Страгара.
13. Редов Матија Мијаиловић из Мале Дренове.
14. Редов Михаило Милетић из Љубаве.
15. Редов Јован Милојевић из Мале Дренове.
16. Редов Тодор Младеновић из Поточца.
17. Редов Марко Митић из Варварина.
18. Редов Миша Миладиновић из Варварина.
19. Десетар Димитрије Ћирковић из Трешњевице.
20. Редов Тодор Петровић из Трешњевице.

Погинули на Самоковском вису 22. јануара 1878.

21. Редов Мијушко Обрадовић из Лепојевића.
22. Десетар Алексије Косовац из Пчелица.
23. Редов Мијат Павловић из Дулена.
24. Редов Милан Василијевић из Кукљина.
25. Десетар Љубомир Пајић из Рајинца.
26. Редов Љубисав Стаменковић из Рековца.

27. Редов Милутин Миловановић из Сиљевице.

Погинули за време примирја

28. Редов Филип Радовановић из Доњег Јовца, погинуо 17. маја 1878., код села Горње Љубче.

29. Редов Милорад Мијаиловић из Залогојевца, погинуо 11. јуна 1878., на Кечековској реци.

Умрли војници из Јагодинског округа по војним и цивилним болницама

1. Редов Сава Ивановић из Бунара, умро 8. јануара 1878. у Другој пољској болници Шумадијског кора.

Трећа пољска болница Шумадијског кора

2. Редов Милутин Радивојевић из Доње Сабанте, умро 27. јануара 1878.

3. Редов Ђурђе Радивојевић из Цикота, умро 28. јануара 1878.

4. Редов Јевта Радосављевић из Пољне, умро 31. јануара 1878.

5. Редов Јанићије Момировић из Пчелица, умро 2. фебруара 1878.

6. Редов Петар Стојковић из Белице, умро 2. фебруара 1878.

7. Редов Миладин Обрадовић из Јагодине, умро 7. фебруара 1878.

8. Редов Јеремија Јанковић из Ратковића, умро 7. фебруара 1878.

9. Редов Сима Милетић из Јагодине, умро 8. фебруара 1878.

10. Редов Радоје Марјановић из Ратковића, умро 9. фебруара 1878.

11. Редов Марисав Ђорђевић из Ратковића, умро 12. фебруара 1878.

12. Редов Милутин Ивановић из Слатине, умро 14. фебруара 1878.

13. Редов Миладин Глигоријевић из Лободера, умро 16. фебруара 1878.

14. Редов Теофило Живковић из Доњег Дубича, умро 21. фебруара 1878.

15. Редов Петко Илић из Беле Воде, умро 21. фебруара 1878.

16. Редов Радоје Павловић из Мале Крушевица, умро 25. фебруара 1878.
17. Возар Живко Ђокић из Беле Воде, умро 15. априла 1878.

Прва пољска болница Моравског кора

18. Редов Михаило Симић из Драгошевца, умро 21. јануара 1878.
19. Редов Мика Марковић из Јагодине, умро 19. јануара 1878.
20. Редов Агатон Марковић из Коњуха, умро 19. јануара 1878.
21. Редов Димитрије Миловановић из Залогојевца, умро 19. јануара 1878.
22. Редов Милан Милетић из Вукмановца, умро 19. јануара 1878.
23. Редов Никола Минић из Праћине, умро 23. јануара 1878.
24. Редов Петар Живковић из Јасике, умро 20. јануара 1878.
25. Редов Милисав Милојковић из Рашевице, умро 10. фебруара 1878.
26. Болничар Димитрије Стефановић из Секурича, умро 23. фебруара 1878.
27. Редов Таса Михаиловић из Страгара, умро 23. марта 1878.
28. Пионир Живко Тодоровић из Мале Дренове, умро 8. марта 1878.
29. Редов Никола Миладиновић из Трешњевице, умро 15. марта 1878.
30. Болничар Милан Анђелковић из Љубаве, умро 22. марта 1878.
31. Редов Петар Вучетић из Крушевице, умро 23. марта 1878.

Етапна болница у Прокупљу

32. Редов Милисав Стаменковић из Јовца, умро 2. априла 1878.
 33. Коморција Анђелко Марковић из Јагодине, умро 29. априла 1878.
 34. Коморција Димитрије Вуковић из Пчелица, умро 12. маја 1878.
-
35. Коморција Милош Радивојевић из Маскара, умро 7. јануара 1878. у Другој пољској болници Моравског кора.

Четврта пољска болница Моравског кора

36. Редов Сава Славковић из Страгара, умро 15. децембра 1877.
37. Редов Ђорђе Матејић из Секурича, умро 12. децембра 1877.
38. Редов Дина Николић из Орашја, умро 4. фебруара 1878.
39. Редов Коста Катановић из Гавеза, умро 1. јануара 1878.
40. Редов Милутин Савић из Јагодине, умро 28. децембра 1877.
41. Редов Михаило Јоксимовић из Обрежа, умро 25. децембра 1877.
42. Редов Раденко Јовић из Коњуха, умро 28. децембра 1877.
43. Редов Благоје Бошковић из Коњуха, умро 31. децембра 1877.
44. Редов Јанко Јевтић из Мајура, умро 3. јануара 1878.
45. Редов Васа Бундић из Превешта, умро 10. јануара 1878.
46. Редов Павле Павловић из Трнаве, умро 6. јануара 1878.
47. Редов Милан Петровић из Јагодине, умро 14. јануара 1878.

Велика нишка војна болница

48. Редов Васа Алимпијевић из Шантаровца, умро 19. јануара 1878.
49. Редов Светозар Павловић из Сугубине, умро 15. јануара 1878.
50. Редов Вујица Ђорђевић из Лоћике, умро 20. јануара 1878.
51. Редов Милорад Томић из Пајковца, умро 30. јануара 1878.
52. Редов Ранко Павловић из Сијоковца, умро 25. јануара 1878.
53. Редов Антоније Јовановић из Сибнице, умро 28. јануара 1878.
54. Редов Милован Ђирковић из Јагодине, умро 29. јануара 1878.
55. Редов Мијаило Милошевић из Ланишта, умро 30. јануара 1878.
56. Редов Димитрије Николић из Мајура, умро 31. јануара 1878.
57. Редов Мијат Јевтић из Штипља, умро 31. јануара 1878.
58. Редов Милоје Нешковић из Рибника, умро 3. фебруара 1878.
59. Редов Петар Аћимовић из Рибара, умро 5. фебруара 1878.
60. Редов Панта Ђорђевић из Доњег Рачника, умро 6. фебруара 1878.
61. Редов Марко Нешић из Падежа, умро 8. фебруара 1878.
62. Редов Стојадин Панић из Кукљина, умро 14. фебруара 1878.
63. Редов Димитрије Вучковић из Течића, умро 28. фебруара 1878.
64. Редов Ђорђе Николић из Бунара, умро 4. марта 1878.
65. Редов Љубисав Станковић из Мајура, умро 22. марта 1878.
66. Редов Гвозден Димитријевић из Опарића, умро 20. марта 1878.
67. Редов Стеван Јанчић из Ланишта, умро 7. априла 1878.
68. Вазар Милош Трифуновић из Кукљина, умро 8. априла 1878.
69. Редов Тодосије Милојевић из Дулена, умро 12. априла 1878.
70. Редов Марко Обрадовић из Риљца, умро 12. априла 1878.
71. Редов Јаков Раденковић из Милутовца, умро 21. фебруара 1878.
72. Редов Ђорђе Мијатовић из Страгара, умро 23. фебруара 1878.
73. Пијонир Матеја Брадић из Медвеђе, умро 8. јуна 1878.
74. Коморција Мијаило Стефановић из Рашевице, умро 18. јуна 1878.

75. Редов Иван Стојановић из Крушевице, умро 31.децембра 1877. у
Ћупријској болници

Крушевачка болница

- 76.Редов Јевта Јеремић из Рашевице, умро 25.децембра 1877.
- 77.Редов Глиша Милошевић из Доњег Дубича, умро 29.јануара 1878.
- 78.Редов Вукић Ђорић из Велике Дренове, умро 13.фебруара 1878.
- 79.Возар Петар Пауновић из Буковча, умро 3.марта 1878.
- 80.Возар Сава Милосављевић из Течића, умро 24.марта 1878.
- 81.Редов Јанићије Савић из Бунара, умро 26.априла 1878.

Резервна парафинска болница

- 82. Редов Груја Антић из Медвеђе, умро 31.јануара 1878.
- 83. Редов Милован Живковић из Пчелица, умро 7.фебруара 1878.

Умрли у ропству

- 1. Редов Марко Стојковић из Рујишника
- 2. Редов Стојан Јанићијевић из Милутовца
- 3. Редов Аврам Томић из Милутовца
- 4. Четовођа Петар Мијаиловић из Обрежа
- 5. Водник Јеремија Тодоровић из Обрежа
- 6. Редов Лазар Пантић из Обрежа
- 7. Редов Сава Блажић из Обрежа
- 8. Редов Милан Андрејић из Обрежа
- 9. Редов Миленко Мастинац из Обрежа
- 10. Редов Милутин Бркић из Обрежа
- 11. Десетар Павле Микић из Рашевице
- 12. Редов Димитрије Арсић из Рашевице
- 13. Редов Милован Миљковић из Рашевице
- 14. Редов Петар Величковић из Својнова
- 15. Редов Љубомир Станковић из Велике Крушевице

16. Редов Милосав Обрадовић из Шанца
17. Редов Милан Милетић из Белих Вода
18. Редов Милан Митровић из Белих Вода
19. Десетар Димитрије Здравковић из Срња
20. Редов Крста Николић из Мале Дренове
21. Редов Милосав Миљковић из Милутовца
22. Десетар Огњан Стојковић из Лазаровца
23. Редов Милош Милосављевић из Мале Дренове
24. Редов Јанићије Тодоровић из Селишта
25. Редов Илија Станимировић из Богдања
26. Редов Веселин Вељковић из Богдања
27. Редов Мијаило Матић из Богдања
28. Редов Милан Урошевић из Мијаиловца
29. Редов Милоје Грујић из Мијаиловца
30. Редов Милић Рашковић из Медвеђе¹³

Сматрајући овај рад својеврсним помеником војним жртвама са простора Јагодинског округа у Другом српско-турском рату 1877-1878. године, истовремено обавезујемо будуће истраживаче богате прошлости јагодинског краја да подробније и свеобухватније изуче овај значајан период српске историје.

¹³ Рат Србије..., стр. 76-94, 168-187, 202-210, 226-232, 246-256, 262-266; П.Опачић – С. Скоко н.д., стр. 300-303